

Պատարագից յետոյ Վեհափառ Հայրապետի հրամանով քարոյ խօսեց այդ օրուայ տօնի առթիւ Հ. Կարապետ վարդապետը:

Նոյն օրը ուխտ էին գնացել Օշական Ճեմարանի աշակերտները թէ ս. Էջմիածնից և թէ Բիւրական ամրանոց դնացողները ուրոնք միաբանութեան անդամներն և ուսուցիչներն հետ միասին ճաշեցին վանքի այգում:

Յունիսի ընթացքում Մայր Աթոռ ժամանեցին Արժ. Դարերգին Սաթուհեանց, Բագրատ Վարդապետնց և Մատթէոս վարդապետները: Վերջինս մի քանի օրից յետոյ կրկին ուղևորուեցաւ իւր պաշտօնատեղին:

Մայր Աթոռից մեկնելէն տկարութեան պատճառով՝ Սինօղի անդամ Արժ. Յուսիկ վարդ., Հմայեակ վարդ., Դարերգին վ. Յովսէփեան և Բարդուղիմէոս վարդ.:

Մայր Աթոռին պատկանող զիւղերն այս տարի կապալով շտրուեցան, այլ նշանակուեցան յատուկ կալաքաններ միաբաններէից, որոնք անմիջապէս զիւղացիներէից պիտի սառնան ս. Էջմիածնի հասոյթները:

Վաղարշապատի համար նշանակուած է Արժ. Եղիա վարդապետ, Օշականի համար նշանակուած Արժ. Ստեփան վարդ., տկարութեան պատճառով այնտեղ ուղարկուեցաւ Ծնորհ. Գրիգոր սարկաւազ, Եղուարդ ուղարկուել է Արժ. Ղուկաս վարդ. և Մաստարայ Արժ. Պետրոս վարդապետը:

ԺԵՄԱՐԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՅ.

Այս տարի ևս նախորդ տարիների նման Յօրին Սրբութեան հրամանով Ճեմարանում ամառը մնացող աշակերտների մի մասն ամառանոց ուղարկուեցաւ Բիւրականի Հատիճայ և Դեղարդայ վանքերը:

Բացի սոցանից մեծ աշակերտներից մի խումբ ճանապարհորդելու գնաց զէպի Սեան և իւր շրջակայքը իսկ ամսոյս 11-ին Տեսուչ Հ. Կարապետ վարդապետը մի խումբ Լսարանցոց հետ ճանապարհորդութեան ելու զէպի Երեանայ և Արցախի թեմերի վանքերը:

ՏԱԿԱՀԱՅԲ.

— Կրօնական Ժողովը 6 յունիս սովորական նիստը գումարեց Պատրիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոսի Յովհաննէսեանի:

Ժողովը հրաւիրելով թուրքերէն թղթակցութեանց զիւանի տնօրէն Կարապետ էֆ. Խաչատուրեանը, լսեց դատական նախարարութենէն անցեալ շաբթու հասած Թէղթերէն և այս առթիւ բաւական ատեն խորհրդակցութիւններ ընելով, քիչ ժամանակ ունեցաւ զրադելու իր օրակարգին վրայ գտնուած խնդիրներով:

Ետիքնէի առաջն. տեղապահ Պօղոս վարդապետ Խօշտամեանի խնդրագիրը նկատողութեան առնելով որոշեց զրել իրեն որ սպասէ ժամանակ մը ևս, և հարկ եղած պատուէրները տալով Արսէն քահանայի և զգուշացնելով իր ընթացքէն, յանձնարարեց Գաւառ. Վարչութեան որ տեղապահին ամսականները անյապաղ վճարուին:

Արշակ և Յովհաննէս սարկաւազներուն թափառական վիճակը նկատողութեան առնելով, որոշեց յառաջիկայ նիստին կանչել Կրօն. Ժողովոյ ատենանը:

Վանայ Ծաղկան զիւղի Ս. Սահակ եկեղեցիին համար յատկապէս պատրաստուած Ս. Աստուածածնայ պատկեր մի արտօնեց յղել յիշեալ եկեղեցին:

Ժողովը որոշեց յղել Յարութիւն սարկաւազը Ս. Դանիէլ Վանքին վանահայր Տ. Ստեփաննոս եպիսկոպոսի և յանձնարարել որ առանց կեղծութեն հրաման ստանալու յիշեալ սարկաւազը վարդապետ չձեռնադրէ:

— Սկիւտարի Թաղ. Խորհուրդը նկատելով որ Ըլէամիճեան Սրբազանի վանքանէն ի վեր մնալուն քարոզիչ մը չունին, խնդրած է Պատրիարքարանէն որ Գալաթեան եղնիկ վարդապետը Ս. Խաչ եկեղեցւոյ քարոզիչ կարգուի, որքան ժամանակ որ մնայ նոյն թաղին մէջ:

— Խառն Ժողովը գումարուեցաւ 9 յունիս Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Ասլանեան Ստեփան փաշայի:

Կարգացուեցաւ վերջին անգամ Դատական նախարարութեամբ ուղղած մէկ թեղթերէն, և հարկ եղած հրահանգները տրուեցան թուրքերէն թղթակցութեանց զիւանապետ Խաչատուրեան Կարապետ էֆ.ի:

Ժողովը Բալուի առաջ. տեղապահ Վարդան վարդապետի ծերութեան պատճառով տուած հրաժարականը նկատողութեան առնելով, Կրօն. Ժո-

ղովին նախորդ որոշումը բանաւոր համարեց և ֆրանկիւլեան նիկողոս վարդապետը հաստատեց Բալուի առաջն. տեղապահութեան պաշտօնին մէջ, նկատելով որ Ակնայ առաջն. տեղապահին և գաւառ. Վարչութեան մէջ տիրող անհամաձայնութենէն միայն յառաջ եկած է Արիստակէս վարդապետի հրաժարումը, որոշեց չեղեալ համարիլ գաւառին տուած որոշումը և ծանուցանել միանգամայն տեղւոյն Գաւառական Վարչութեան, որ իր ձեռնհասութենէն վեր համարուած օրինական ուղղութենէն չչեղի:

Խառն ժողովը այս առթիւ նկատելով որ շատ գաւառներու մէջ գործերը միևնոյն կերպով կընթանան և Առաջնորդներ գաւառ. ժողովներ կը լուծեն, և Գաւառ. ժողովներ ալ առաջնորդներ կը հրաժարեցնեն, առանց կանխաւ պատճառները Անդր. Վարչութեան ծանուցանելու, որոշեց Պատր. յրջարկականով մը ծանուցանել Գաւառ. Վարչութեանց և Առաջնորդներու, որպէս զի օրէնքին դժած ուղղութենէն չչեղին և այդ տրամադրութեան համեմատ, Անդր. Վարչութենէն հրահանգ ստանալով գործեն, զանազան գծուարութիւններ չծագելու համար:

Որոշուեցաւ Զարսանձագի առաջնորդական ընտրութեան համար ընտրելիների ցանկ մը ղրկել:

— Աղթամարայ Տեղապահ Արսէն վարդապետ Պատրիարքարան գիր մը ղրկելով, աթոռին պատկանել և Պատրիարքարանի մէջ ի պահ գտնուած 470 ոսկիի չափ գումարը պահանջած է: Պատրիարքարանէն պիտի պատասխանուի թէ զիչեթիկ վարժարանի մը հաստատութեան միայն կրնայ յատկացուիլ նոյն գումարը:

— Բուպեան Գերապայծառ՝ որ Ալեքնայի Միթմարեանց Միաբանութեան երկու հատուաներուն մէջ և ծագած վէճը քննելու համար Պոլիս եկած էր, շարաթ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս:

— Կրօնական ժողովը երէկ գումարուեցաւ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ, առնապետութեամբ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Յովհաննէսեանի:

Ժողովը կարգ մը եկեղեցական և ամուսնական խնդիրներ նկատողութեան առնելով ի մէջ այլոց հետեւեալ անօրինութիւնները բրաւ:

1. Պայազխի ազգայնոց կողմէ ղրկուած ներսէս քահանայի դէմ՝ երկար ամբաստանագիրը ներկատողութեան առնելով՝ որոշեց զրել Կարնոյ Առաջնորդին, իրողութիւնը քննելով ստուգել և ծանուցանել ժողովին:

2. Տեղեկանալով որ Կոտուց անապատի չորս միաբանները կը խնդրեն որ Ստեփան Վարդապետ Աղաղատեանը Վանահայր կարգուի, որոշեց այս մասին Տ. Ներսէս եպիսկոպոսի կարծիքը առնել:

3. Արշակ և Յովհաննէս սարկաւազները ըստ վերջին որոշման ժողովին առեանը կանչուելով:

իրենց հարկ եղած հարցումները ուղղուելէ ետքը, որոշեց Արշակ սարկաւազը Տ. Արաքոս եպիսկոպոսին ղրկել, որպէս զի Ֆրնուզի վանքը յդէ, որուն միաբանութեան կը վերաբերի իսկ Յովհաննէս սարկաւազը թողատրեց ժամանակ մը ևս Պոլիս մնալու, որպէս զի հիւանդութիւնը դարմանէ և ըստ այնմ՝ հարկ եղած որոշումը տրուի իրեն մասին:

— Նպաստից Եանձնաժողովն ալ իր շարաթական նիստը գումարեց երէկ, նախագահութեամբ Տ. Վահրամ Մանկուի Սրբաղանի, Բայց որովհետեւ Ս. Պատրիարք Հայրը իր հիւանդութեան պատճառաւ չէր կրցած նախագահել ժողովին, ժողովը իր նախագահին ներկայութեան թողով կարգ մը որոշումներու գործադրութիւնը, զբաղեցաւ միմիայն գաւառներէ ու որբանոցներէ եկած նամակներու և տեղեկագրերու ընթերցմամբ, և Տիարպէքիի առաջն. տեղապահէն ղրկուած գրութենէ մը տեղեկացաւ որ, ըստ յանձնարարութեան, ղրկուած նպաստներով և որոշեալ թոշակներով Հազրոհի և Միւֆարդընի վարժարանները բացուել են, ժողովը կարգաց նաեւ Խորեան Գրիգոր էֆ.ի քանի մը գաւառներու որբանոցներու վիճակին նկատմամբ, նամակներէ քաղելով ըրած մէկ ուսումնասիրութիւնը, և անոր կատարած քննութեանց արդիւնքին հետ, հարկ եղած զիտողութիւններն ալ հոգաբարձութեանց գրել որոշեց:

Երուսաղէմէ կը գրէն յունիս 8 թուականով, «Ակնայ նախկին առաջնորդ Տ. Եակոբ վարդապետ Յորիկեան որ 1898 զեկտեմբերին Ս. Քաղաքս եկած էր՝ յուստ և յերկրպագութիւն Ս. Տեղեաց և մէկ քանի ամսէ հետէ, իր կողմանէ տրուած խնդրագրի մը համաձայն, ընդունուած էր ի շարս Միաբանաց Սրբոց Եակոբեանց, երէկ առաւօտ, ժամը 2-ին, հանգեաւ ի տէր՝ հասակի 72 ամաց և այսօր յուղարկուորութեան հանդէսը կատարուելով՝ թաղուեցաւ Ս. Փրկչի գերեզմանատան մէջ, Տ. Եակոբ վարդապետ ուսեալ չէր, սակայն հեղաբարոյ, խոհեմ, զգաստ և ամէնուն հետ վարուիլ զիտող անձ մըն էր, իր վարչական հմտութեանը թէպէտ ի մօտոյ ծանօթութիւն ունինք՝ սակայն մեր Ալեքնեցի աղգայինը աւելի որոշ գաղափար մը կրնան տալ, իր եկեղեցական բազմամեայ ասպարէզին մէջ զլիսաւոր պաշտօնն է Ակնայ Առաջնորդութիւնը՝ զոր վարեց խաղաղութեամբ՝ իրբեւ Հայր իր վարած հօտին՝ որուն ինչպէս կը լսենք թողած է մտազաւ մը և մթերանոց մը և մասնաւոր գումար մըն ալ, իրբեւ Միաբան Ս. Երուսաղէմի:

